

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ»

освітньо-професійна програма *Економіка*

спеціальність *051 Економіка*

галузь знань *05 Соціальні та поведінкові науки*

освітньо-професійний ступінь *фаховий молодший бакалавр*

циклова комісія *економічно - комерційних дисциплін*

Розробник:

Орошан Тетяна, викладач економічних дисциплін вищої кваліфікаційної категорії, викладач - методист

Керівник освітньо-професійної програми Економіка:

Бойко Людмила, викладач економічних дисциплін вищої кваліфікаційної категорії, викладач - методист

Лубни 2024 р.

2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Політична економія
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Орошан Тетяна, викладач економічних дисциплін вищої кваліфікаційної категорії, викладач - методист Контакти: кабінет циклової комісії економічно – комерційних дисциплін, ауд.№29 e-mail: oroshantanya@gmail.com тел.: (05351)72600
Ступінь фахової передвищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	051 Економіка
Передумови для навчання	Здобувачі освіти повинні володіти достатніми знаннями з навчальних дисциплін: «Громадянська освіта», «Маркетинг», «Соціологія», «Історія України», «Правознавство», «Менеджмент».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів освіти системи знань з питань закономірностей розвитку суспільного виробництва, механізму дії та ефективного використання людьми економічних законів для задоволення їхніх матеріальних і соціально-економічних потреб, раціональної поведінки в умовах обмежених виробничих ресурсів. Реалізація основної мети має стати основою свідомого прийняття майбутніми спеціалістами власних економічних рішень, які забезпечать їм достатній рівень життєвої компетенції у сфері економічних відносин на рівні держави, родини та окремої особи.

Основні завдання дисципліни:

- вивчення загальних засад економічного життя суспільства, закономірностей розвитку економічної системи, механізму дії економічних законів і використання їх людьми у процесі господарської діяльності;
- визначення принципів рис основних соціально-економічних систем та напрямів їх еволюції;
- з'ясування ролі політичної економії у розробці шляхів формування і реалізації соціально-орієнтованої економічної системи суспільства.

4. Результати навчання (компетентності випускника)

Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність ідентифікувати інформацію та усвідомлювати проблеми предметної області, базові засади функціонування сучасної економіки.

СК 2. Здатність обирати й застосовувати положення нормативно-правових актів для якісного виконання завдань та обов'язків професійної діяльності.

СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники суб'єктів господарювання.

СК 4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання:

РН 3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.

РН 7. Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально-економічних систем різного рівня.

РН 8. Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РН 9. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН13. Володіти методами й інструментарієм для виконання управлінських рішень щодо функціонування підприємств (підрозділу).

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьог о	у тому числі				
л		п	лаб	сем.	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Політична економія як фундаментальна суспільна наука.	6	2			2	2						
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Економічні потреби та інтереси.	6	2			2	4						
Тема 3. Економічні системи суспільства. Відносини власності.	6	2			2	2						
Тема 4. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші.	12	6			2	4						
Разом за модулем 1	32	12			8	12						
МОДУЛЬ 2.												
Тема 5. Ринок, його суть і функції. Конкуренція і монополія.	10	6			2	2						
Тема 6. Підприємство як товаровиробник. домогосподарство в системі економічних відносин.	6	2			2	2						
Тема 7. Капітал. Наймана праця і заробітна плата. Витрати виробництва і прибуток.	10	6			2	2						
Разом за модулем 2	26	14			6	6						
МОДУЛЬ 3.												
Тема 8. Галузеві особливості виробництва та функціонування капіталу.	8	2			2	4						
Тема 9. Суспільне відтворення. Зайнятість. Економічне зростання.	12	4			4	4						
Тема 10. Суть і структура світового господарства. Економічні аспекти глобальних проблем.	12	4			4	4						
Разом за модулем 3	32	10			10	12						
Усього годин	90	36			24	30						

6. Трудомісткість:

Загальна кількість годин: 90 год (кредитів ЄКТС 3)

Кількість модулів: 3

Форма семестрового контролю: залік

7. Оцінювання результатів навчання

Оцінка за 4 – бальною шкалою	<u>Критерії оцінювання</u>
5 (відмінно)	<p>Здобувач знає економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах, виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє аналізувати особливості функціонування підприємств для здійснення обліку їх господарської діяльності. Вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.</p>
4 (добре)	<p>Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Дотримується вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.</p> <p>Вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; добирати аргументи для підтвердження думок.</p>
3 (задовільно)	<p>Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.</p>
2 (незадовільно)	<p>Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.</p>

8. Політика курсу навчальної дисципліни

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політику щодо академічної доброчесності регламентує Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти при опануванні навчальної дисципліни передбачає: самостійне виконання завдань поточного, модульного та підсумкового контролю; добросовісна та коректна робота із джерелами інформації, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

8.3. Політика щодо відвідування занять

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При неявці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтверджуючі документи куратору групи.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно.

8.4. Політика щодо перескладання

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок).

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

9. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Господарський кодекс України. Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV (Редакція від 01.01.2023). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Податковий кодекс України. Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція від 24.02.2023). URL: <https://tax.gov.ua/nk/zminu>
3. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
4. Бріль М.С. Політична економія [Електронний ресурс] : навчальний посібник / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, І. Ф. Лісна та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 280 с.
5. Соколов М. Економічна теорія. Підручник. М. Соколов, М. Горлач, В. Гущенко, М. Кримов, М. Жиленкова. К.: ЦНЛ. 2019. 532с.
6. Забарна О.М. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник/ Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020.412 с.
7. Колосінська С.І. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
8. Крокарєв І.В. Основи економічної теорії : навч. посіб / І.В. Кокарєв. Дніпро: ДДУВС, 2020. 100 с.
9. Уразов А.У., Саух І.В., Вікарчук О.І. Основи економічної теорії: підручник / За ред А.У. Уразова. К.: ЦУЛ, 2019. 312с.
10. Якобчук В.П., Ходаківський Є.І., Литвинчук І.Л., Симоненко Л.І., Довженко В.А., Захаріна О.В., Тищенко С.В., Іванюк О.В., Кравець І.В., Пугачова Н.С. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 450 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://lira-k.com.ua/preview/12643.pdf>
11. Шевченко Л.С. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.

Додаткові:

1. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика [Текст]: підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
2. Горлач М.І., Соколов М.О., Кримов М.І., Лисенко С.Ф. Економічна теорія: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 532 с.
3. Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2019. 426 с.
4. Каменева Н.М. Економічна теорія: Навч. посібник / Н.М. Каменева, М.В. Косич, О.І. Фролов, О.Ю. Александрова. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 163 с

Інформаційні ресурси:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
4. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
5. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.